

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

**Кафедра технологічного обладнання харчових
виробництв і торгівлі**

ПРЕВЕНТИВНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

**Міжвузівського круглого столу, присвяченого
Всесвітньому дню охорони праці**

(м. Полтава, 28 квітня 2017 року)

**Полтава
ПУЕТ
2017**

УДК 331.45
П71

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Науковий керівник семінару та відповідальна за випуск:

Л. І. Маніна, к. т. н., доцент кафедри технологічного обладнання харчових виробництв і торгівлі Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Превентивна безпека людини в сучасних умовах : матеріали П71 Міжвузівського круглого столу, присвяченого Всесвітньому дню охорони праці (м. Полтава, 28 квітня 2017 року). – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 86 с. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM). – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-277-8

У збірнику представлено тези доповідей, заслуханих та обговорених на засіданні Міжвузівського круглого столу, присвяченого Всесвітньому дню охорони праці 28 квітня 2017 року.

УДК 331.45

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів. За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

ISBN 978-966-184-277-8

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі», 2017

Програма круглого столу

1. *Лапенко Т. Г.* Попередити – означає не допустити.
2. *Герман Н. В., Манина Л. И., Ярмоник А. С.* Нарушение – закономерность или случайность?
3. *Рубан А. Ф.* Релігія зміцнює силу духа.
4. *Маніна Л. І., Роговий І. С.* Забезпечення мікробіологічної безпеки в суспільстві.
5. *Ткаченко А. А., Цина А. Ю.* Управління ризиками на засадах досягнення певних рівнів безпеки та балансу вигод і витрат.
6. *Рижкова Т. М., Бондаренко Т. А., Дмитриков В. П., Дюкарева Г. І.* Запобігання виникнення дріждживої інфекції на підприємствах з виробництва кумису.
7. *Стрельников В. Ю.* Техніки нейролінгвістичного програмування для створення кооперативних взаємин зі студентами.
8. *Мовчан М. М.* Нейролінгвістичне програмування в боротьбі зі страхами в навчальній і позанавчальній діяльності студента.
9. *Лебедик Л. В.* Ергономічні проблеми підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури.
10. *Маца К. О., Шандиба А. Ю.* Екологічна небезпека в Україні.
11. *Стрельников М. В.* Безпека підприємницької діяльності майбутніх магістрів з бізнес-адміністрування.
12. *Грайворонская И. В.* Активные методы, используемые в процессе обучения безопасности жизнедеятельности.
13. *Опара Н. М.* Актуальні проблеми викладання безпеки життєдіяльності у розрізі охорони стану довкілля.
14. *Кондель В. М., Лобода Д. О.* Дослідження стійкості елементів конструкцій для запобігання надзвичайним ситуаціям.
15. *Дикань С. А.* Прекаріат і прекаріальні умови праці в Україні.
16. *Вахтін С. Р., Манина Л. І.* Правове забезпечення безпеки праці людини на виробництві.
17. *Бичков Я. М., Молчанова Н. Ю.* Аспекти превентивної безпеки людини в Україні.

АСПЕКТИ ПРЕВЕНТИВНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

*Я. М. Бичков, к. т. н., доцент, завідувач кафедри
технологічного обладнання харчових виробництв і торгівлі*
Н. Ю. Молчанова, доцент, к. т. н., доцент
*Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»*

Серед основних напрямків превентивної безпеки людини є щонайменше два, де виникає необхідність оцінювати ризики втрати громадянином життя чи здоров'я. Ці напрямки характеризують техногенну та екологічну небезпеку.

Для того, щоб перейти від потенційних ризиків до оцінки можливих втрат держави чи необхідних витрат на здійснення превентивних заходів, спрямованих на їхнє зменшення, необхідно ризики оцінити у грошовому еквіваленті. Для цього необхідно ввести такий показник, як «вартість життя».

З етичного боку життя кожної людини є неповторним і безцінним. У Конституції України записано: «Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визначаються в Україні найвищою соціальною цінністю». Одночасно існують реалії життя, які часто спонукають приймати рішення і оцінювати ефективність заходів у сфері убезпечення людей, їхнього страхового захисту, оцінювати збитки від аварій і стихійних лих, розраховувати компенсації і виплати потерпілим, формувати резервні фонди на випадок надзвичайних ситуацій тощо.

Виникає потреба у формальному визначенні номінальної вартості життя, виключно про економічний еквівалент його вартості, який може виділити держава для врятування життя або надання компенсації за втрату життя чи працездатності людини.

Соціально-економічний розвиток країн світу, включаючи Україну, визначається досягнутим рівнем безпеки та якості життя населення, що відповідає резолюції, прийнятій ООН, згідно якої будь-яка держава в першу чергу повинна створювати сприятливі умови для того, щоб життя людей було довгим, здоровим і наповненим творчістю.

Життя людини – багатогранне соціально-економічне явище, яке можна охарактеризувати за допомогою таких понять, як «безпека», «рівень» та «якість» життя населення. Ці поняття – різнопланові, вони характеризують різні аспекти життя людини.

Водночас з воєнними діями на сході країни постає проблема забезпечення населення країни від надзвичайних ситуацій природного та техногенного характеру. Значно простіше і дешевше запобігти втраті житті людини з різних причин, аніж долати її наслідки.

Рівень життя населення – це кількісна і якісна характеристика ступеня досягнення компоненту життя людини, а якість життя – якісна характеристика задоволення його складових компонентів.

Для того щоб управляти процесом підвищення та покращення життя людей необхідно оцінювати його безпеку, рівень та якість. Всебічно кількісно оцінити безпеку, рівень життя населення регіонів країни, а потім діагностувати причини його зміни можливо тільки за допомогою системи окремих показників. Організуючою основою побудови системи окремих показників елементів рівня життя населення є структурно-логічний причинно-наслідковий зв'язок між ними.

В контексті формування державної соціальної політики особливого значення набуває адекватна оцінка безпеки людини, потреб населення та можливостей суспільства. Їх забезпечити можливо за допомогою розробки цільових програм системи індикаторів рівня безпеки життя населення. Це дозволить не тільки налагодити моніторинг рівня безпеки життя населення, а й активно впливати на його зростання як у кількісному, так і в структурно-якісному плані.

Відсутність адекватної системи показників не дозволяє визначити реальний стан рівня безпеки життя різних соціальних верств населення. Ефективна державна політика, спрямована на забезпечення досягнення відповідного життєвого рівня безпеки населення, може бути реалізована лише за умови всебічного врахування системної дії комплексу соціально-економічних чинників.

В умовах ринкової економіки підґрунтям захисту населення від існуючих небезпек може стати система соціальних нормативів, які одночасно відображають особливості соціальної системи та виступають інструментом регулювання тих чи інших процесів у суспільстві.

Розробка та впровадження державних стандартів безпеки має бути спрямована на фінансове забезпечення основних конституційних прав громадян, зміцнення фінансової бази безпеки та збереження єдиного соціального простору у всіх регіонах країни, тобто державні стандарти безпеки повинні знайти своє відображення в державному та місцевих бюджетах.

PROBLEMS OF ENVIRONMENT HAZARD IN THE WORLD AND IN UKRAINE

Z. M. Gaivoronska, Head of Department, associate professor,

L. I. Manina, associate professor,

V. V. Stetsenko, associate professor

*«Treat the Earls well. It was not given to you by
your parents, it was loaned to you by your children».
(Kenyon Proverb)*

The environmental situation in the world and in many parts of the country continues to deteriorate in the beginning of the XXI century. Increased greenhouse effect, acid rains, the ozone layer thinning, hydrosphere pollution, deforestation and destruction of soil, biodiversity loss are the signs of human civilization negative impact on the environment.

The main cause of increased pressure on the environment is the demographic «explosion» - sharp increase of population in the world in the twentieth century, increased needs of man.

Today there is an urgent problem of changing humanity outlook: the resources of nature are close to exhaustion. We must cherish all living things, nature and man, save natural resources and recycle the wastes.

The idea of the noosphere as the responsibility for the fate of the biosphere, and hence for the future of humanity, formulated by our

Кондель В. М., Лобода Д. О. Дослідження стійкості елементів конструкцій для запобігання надзвичайним ситуаціям	42
Дикань С. А. Прекаріат і прекаріальні умови праці в Україні	45
Вахтін С. Р., Маніна Л. І. Правове забезпечення безпеки праці людини на виробництві	49
Бичков Я. М., Молчанова Н. Ю. Аспекти превентивної безпеки людини в Україні.....	52
Gaivoronska Z. M., Manina L. I., Stetsenko V. V. Problems of environment hazard in the world and in Ukraine	54
Маніна Л. І., Єльніков А. С. Безпека людини – показник ефективності роботи підприємства.....	61
Пазич І. О., Рябко І. П. Державна політика України з питань охорони праці в умовах євроінтеграції	63
Маніна Л. І., Бондар-Підгурська О. В. Феномен «вартість життя людини» в контексті сталого соціально орієнтованого розвитку економіки	66
Овчаренко О. М. Мониторинг емоціонального здоров'я персонала как способ повышения эффективности современных предприятий	68
Смирнова В. Г. Оцінка стану пожежної безпеки Полтавської області.....	71
Manina L., Stetsenko V., Salov A. Psychological aspects of safety for enterprise activity	73
Герман Н. В., Манина Л. И., Апостолова А. С. Психологическая адаптация человека к условиям труда	78

Наукове видання

ПРЕВЕНТИВНА БЕЗПЕКА ЛЮДИНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

МАТЕРІАЛИ

**Міжвузівського круглого столу, присвяченого
Всесвітньому дню охорони праці**

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *Г. А. Бжікян*

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 5,0.
Зам. № 087/1042.*

*Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎ (0532) 50-24-81*

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*